

Číslo: 2068/2021-2022

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa 25. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola – Óvoda, Lehnice 119	
Zriaďovateľ	Obec Lehnice

Vedúca zamestnankyňa kontrolovaného subjektu:

Eva Moroviková, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 2068/2021 - 2022 zo dňa 15. 03. 2022
inšpekciu vykonali:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka – ŠIC
Trnava

PaedDr. Jana Hlavačková, školská inšpektorka – ŠIC
Trnava

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia sa vykonala v štátnej materskej škole (MŠ) s vyučovacím jazykom slovenským (VJS) a s vyučovacím jazykom maďarským (VJM). Do 4 tried s celodennou výchovou a vzdelávaním (2 triedy s VJS, 2 triedy s VJM) bolo zaradených 95 detí. Škola evidovala 34 detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné. Z nich 4 deti boli prijaté na povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) k začiatku školského roka 2021/2022 a 3 deti nedosiahli školskú spôsobilosť a pokračovali v plnení povinného predprimárneho vzdelávania (PPV) v materskej škole. Škola vzdelávala 4 deti z inej spádovej oblasti. Deti plniace PPV boli zaradené do 1 heterogénnej triedy s VJM a 1 homogénnej triedy s VJS.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálnych predpokladov pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

Škola realizovala predprimárne vzdelávanie detí podľa Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) – V krajine rozprávko, ktorý bol vypracovaný v súlade so štátnym vzdelávacím

programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Základný pedagogický dokument obsahoval požadované informácie o výchove a vzdelávaní, ktoré boli predpokladom pre realizovanie predprimárneho vzdelávania v súlade s princípmi a cieľmi zadanými v školskom zákone a v príslušnom štátnom vzdelávacom programe. Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy ŠVP poskytujúce základ vzdelávania detí PPV. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti týkajúce sa PPV neboli v ŠkVP špecificky vymedzené. Pokyny a usmernenia súvisiace s PPV neboli v dokumentácii školy zadané.

Školský poriadok obsahoval všeobecné informácie o podmienkach prijímania detí do MŠ. V dokumente bola zadaná podmienka prednostného prijatia dieťaťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné. Absentovali informácie týkajúce sa procesu prijímania detí na PPV, pokračovania plnenia povinného predprimárneho vzdelávania (také deti škola vzdelávala), oslobodenia od povinnosti dochádzať do materskej školy, možnosti povolenia individuálneho vzdelávania a informácie týkajúce sa riešenia zanedbávania riadneho plnenia povinného predprimárneho vzdelávania. Organizácia výchovno-vzdelávacej činnosti sa riadila rámcovo spracovaným denným poriadkom, ktorý akceptoval výchovno-vzdelávacie potreby 5 – 6-ročných detí (krátenie popoludňajšieho odpočinku, striedanie spontánnych a riadených činností), reflektoval na podmienky školy. Čas pre zabezpečenie životosprávy detí podávaním jedla v pravidelných intervaloch bol pevne stanovený. Počet detí v triedach bol v súlade s ustanovením školského zákona. V triedach detí plniacich PPV sa pravidelne striedali 4 kvalifikované učiteľky.

Na zasadnutiach pedagogickej rady sa problematike plnenia a realizovania povinného predprimárneho vzdelávania nevenovala osobitná pozornosť. Interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov sa v tejto oblasti nerealizovalo.

Materiálno-technické a priestorové podmienky školy zohľadňovali potreby detí, spĺňali štandard určený ŠVP. Škola mala široké spektrum učebných pomôcok, ktoré deti plniace povinné predprimárne vzdelávanie v procese výchovy a vzdelávania využívali. Dostatočne priestrané triedy boli funkčne zariadené, využívali sa aj ako jedáleň. Ku každej triede prislúchali spálne na popoludňajší odpočinok. Súčasťou školského dvora bola spevnená a zatravnená plocha, rôzne druhy preliezačiek, pieskoviská, náučné chodníky a dopravné ihrisko.

Rozhodovanie riaditeľky školy sa nerealizovalo v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pre jedno dieťa nevydala rozhodnutie o prijatí na PPV a pre 2 deti rozhodnutie o pokračovaní PPV. O pokračovaní plnenia PPV ďalšieho dieťaťa rozhodla len na základe písomného súhlasu príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Pri prijímaní ostatných detí do materskej školy, plniacich povinné predprimárne vzdelávanie rozhodovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. O ich prijatí do MŠ rozhodla v zákonom stanovenej lehote, rešpektujúc školským zákonom určenú podmienku prednostného prijatia detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné. Pri prijímaní uplatnila aj podmienku prednostného prijatia dieťaťa s trvalým pobytom v obci.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacej činnosti

Stav výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné sa sledoval v triede 5 - 6-ročných detí s VJS a v triede 4 – 6-ročných detí s VJM

prostredníctvom hospitácie vo všetkých organizačných formách denného poriadku počas dopoludnia, za prítomnosti 20 detí v triede s VJS a 6 detí v triede s VJM plniacich povinné predprimárne vzdelávanie.

Deti v priebehu sledovaných činností získavali nové poznatky a zručnosti prostredníctvom hier, v ktorých preukázali primerané manipulačné zručnosti, nadobúdali nové spôsobilosti a získavali poznatky. Riešili jednoduché úlohy, v ktorých určovali počty reálií, zisťovali kde je ich viac, menej, rovnako. Pri riešení úloh boli deti málo tvorivé, dominancia učiteľky ich obmedzovala v uplatňovaní rôznych postupov pri riešení zadania, nedostali priestor na tvorivé myslenie a argumentovanie. Hudobné schopnosti si rozvíjali prostredníctvom vokálnych, inštrumentálnych a perцепčných činností. Deti spievali s oporou o hlas učiteľky sprevádzaný hrou na elektrický klavír. Jednoduchý inštrumentálny sprievod vytvárali prostredníctvom Orffových nástrojov. Aktívne počúvali a vnímali hudobné skladby (smutná/veselá) reprodukovanej učiteľkou hrou na klavír, umocnené príbehom.

Primerané pracovné kompetencie preukázali vo všetkých činnostiach s využitím hrubej a jemnej motoriky. Pohotovo skladali (lego, puzzle, obrázky zvierat), vyfarbovali, modelovali, lepili, kreslili s kriedou. Pri hre v piesku zručne manipulovali so sezónnym hračkami. Samostatne vykonávali sebaobslužné činnosti.

V hrových činnostiach a pri rannom kruhu deti voľne komunikovali, spontánne nadväzovali rečový kontakt s inými deťmi aj s dospelými, dodržiavali základné pravidlá komunikácie. V rozhovoroch používali spisovnú podobu materinského jazyka. Pri riešení učebných problémov bola preferovaná komunikácia učiteľky s deťmi, pričom v rozhovoroch učiteľka nepodporovala formulovanie rozvitých viet, čo obmedzovalo rozvoj ich aktívneho vyjadrovania sa. Deti pokynom a obsahu komunikácie rozumeli, väčšinou však na kladené otázky odpovedali jednoslovné. Komunikačné zručnosti v štátnom jazyku deti v triede s VJM rozvíjali prioritne aktívnym počúvaním učiteľkinho spevu, piesní a riekaniak. Integrované prepájanie štátneho a materinského jazyka v priebehu sledovaných činností bolo minimálne, čo malo negatívny dopad na úroveň jazykového prejavu detí v štátnom jazyku. V triede s VJS deti zvládali hry so slovami, rytmizovali slová a slovné spojenia. S podobou písanej reči boli konfrontované deti v triede s VJM, pri pobyte vonku niektoré kreslili a písali osvojené písmená. Pri činnostiach s grafickým materiálom deti zväčša uplatňovali správny úchop grafického materiálu, dodržiavali primeranú intenzitu tlaku ceruzky na papier a správne sedenie pri práci. Menší problém s tlakom ceruzky na papier mali chlapci v triede s VJM. Pri usmerňovaní správnych návykov boli obe učiteľky dôsledné. Cílené rozvíjanie grafomotorických zručností detí prostredníctvom záznamu grafického znaku nerealizovali.

Základné pohybové schopnosti a zručnosti preukázali deti v pohybových a hudobno-pohybových hrách a činnostiach vykonávaných v triede, na školskom dvore počas pobytu vonku a počas vychádzky do blízkeho okolia. Pohybové schopnosti s využitím hrubej aj jemnej motoriky prispôbovali rozmanitému prostrediu. Deti zvládli krátku vychádzku, pohybové hry, pri ktorých dodržiavali dohodnuté pravidlá, hrali sa na preliezkach a tvorili z piesku. Ovládanie a správne vykonávanie základných lokomočných pohybov a základných postojov a polôh si deti prehlbovali prostredníctvom zdravotných cvičení s dodržiavaním základných hygienických a bezpečnostných zásad. V rámci motivácie a rozohriatia organizmu realizovali chôdzu, beh, stoj a drep s reakciou na zmenu tempa udávaného učiteľkami a motivačnými riekankami. Koordinovali pohyby horných aj dolných končatín, zvládali základné lokomócie

vykonávané na mieste a v priestore triedy. Primerane pohybovým schopnostiam vykonávali deti v triede s VJS kompenzačné cvičenia a cvičenia na posilnenie brušného svalstva, svalstva dolných končatín a chrbtového svalstva, vhodne doplnené relaxačným cvičením. Na ich účinnosť však negatívne vplýval minimálny počet zaradených opakovaní jednotlivých cvikov. V triede s VJM kvalitu zdravotného cvičenia ovplyvnil nízky počet zaradených cvikov a slabá spätná kontrola ich vykonávania učiteľkou. V oboch triedach zaradené dychové cvičenie po pokojnej časti zdravotného cvičenia nemalo opodstatnenie.

Učiteľky boli v priebehu sledovaných činností k deťom milé a empatické, vytvorili prostredie, v ktorom sa cítili spokojne. Priebežne činnosti monitorovali a sledovali priebeh učebnej situácie, deti chválili a povzbudzovali. Menej dôsledné boli pri definovaní konkrétnych požiadaviek a očakávaní od detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti. Sumatívne hodnotenie smerovali k zhrnutiu činností, pochvale a k povzbudeniu, nehodnotili dosiahnutie stanovených zámerov, či výkony detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti. Deti v činnostiach väčšinou vyjadrovali svoje pocity, emócie, menej názory. K hodnoteniu vlastného výkonu neboli vedené. V realizovaných aktivitách učiteľky nevytvárali situácie, v ktorých by deti pracovali v skupinách a plnili zámer výchovno-vzdelávacej činnosti prostredníctvom digitálnych technológií a informácií získaných z rôznych zdrojov.

1.3 INÉ ZISTENIA

V 4 triednej MŠ nebola zriadená funkcia zástupcu riaditeľa školy, na čo bol upozornený zriaďovateľ.

2 ZÁVERY

Pri zavedení povinného predprimárneho vzdelávania sa škola neriadila aktuálnym právnym stavom, čím nevytvorila vhodné podmienky pre jeho dôslednú realizáciu. Konkrétne postupy týkajúce sa realizovania povinného predprimárneho vzdelávania nemala škola upravené v školskom poriadku. V procese rozhodovania o prijatí dieťaťa do MŠ riaditeľka nedodrжала príslušné ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov.

Denný poriadok zohľadňoval výchovno-vzdelávacie potreby 5 - 6-ročných detí. Výchovu a vzdelávanie detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie zabezpečovali 4 kvalifikované učiteľky. Počet zaradených detí do tried bol v súlade s ustanovením školského zákona. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy zodpovedali potrebám detí. Činnosť pedagogickej rady nebola zameraná na riešenie problematiky plnenia PPV ani vzdelávania pedagogických zamestnancov v tejto oblasti.

V realizovaných výchovno-vzdelávacích činnostiach si deti najefektívnejšie rozvíjali pracovné kompetencie, čo napomáhalo k upevňovaniu ich zručností. Kompetencie učiť sa preukázali pri riešení jednoduchých úloh, v ktorých však nedostali priestor na tvorivé myslenie a argumentovanie. V hovorenej reči boli aktívne a spontánne, v rozhovoroch dodržiavali komunikačné konvencie. Výrazná dominancia učiteľky pri riešení učebných problémov obmedzovala rozvoj ich aktívneho vyjadrovania sa. Pri činnostiach s grafickým materiálom boli učiteľkami usmerňované a vedené k správne mu úchopu grafického materiálu a správne mu sedeniu pri práci. Základné pohybové schopnosti a zručnosti preukázali v pohybových, hudobno-pohybových hrách a na vychádzke do blízkeho okolia. V zdravotnom cvičení koordinovali pohyby horných aj dolných končatín, zvládali základné lokomócie vykonávané na mieste a v priestore triedy. Na účinnosť cvičenia negatívne vplývala slabá spätná kontrola

vykonávania základných postojov a polôh učiteľkou, minimálny počet zaradených jednotlivých cvikov a ich opakovaní. Málo účinne boli vedené k hodnoteniu a sebahodnoteniu činností a vlastného pokroku.

SILNÉ STRÁNKY

- personálne podmienky
- podporovanie rozvíjania pracovných kompetencií

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- zadefinovanie pravidiel výchovy a vzdelávania detí plniacich PPV v školskom poriadku
- procesuálna stránka prijímania detí na PPV
- činnosť poradných orgánov riaditeľky školy v oblasti PPV
- definovanie konkrétnych požiadaviek a očakávaní od detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti
- nezaangažovanosť detí do procesu získavania informácií z rôznych zdrojov
- absentujúca podpora rozvíjania digitálnych kompetencií detí.
- záverečné hodnotenie výkonov detí vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti, rozvíjanie hodnotiacich a sebahodnotiacich zručností detí

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 28a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (vydanie rozhodnutia o pokračovaní plnenia PPV bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu),
2. § 5 ods. 14 písm. a), f) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevydanie rozhodnutia o prijatí dieťaťa do MŠ a rozhodnutia o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- zapracovať konkrétne postupy týkajúce sa realizovania povinného predprimárneho vzdelávania do dokumentácie školy
- zefektívniť činnosť poradných orgánov v oblasti PPV
- vo výchovno-vzdelávacom procese zreteľne a zrozumiteľne oboznamovať deti s dennými činnosťami aj z hľadiska ich očakávaného výkonu
- umožňovať deťom v rámci činností využívanie digitálnych technológií a zaraďovať činnosti, ktoré si vyžadujú získavanie informácií z rôznych zdrojov
- záverečné hodnotenie činností a výkonov detí uplatňovať vzhľadom na ich individuálne možnosti a schopnosti

2. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 30. 05. 2022 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa vydania rozhodnutia o pokračovaní plnenia PPV bez písomného súhlasu všeobecného lekára pre deti a dorast a informovaného súhlasu zákonného zástupcu a absencie rozhodnutí o prijatí dieťaťa do MŠ a o pokračovaní plnenia povinného predprimárneho vzdelávania a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Trnava s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov. Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Trnava v termíne do 20. 09. 2022.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Školský vzdelávací program - V krajine rozprávkovo
2. školský poriadok
3. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
4. záznamy z pedagogickej diagnostiky
5. triedne knihy
6. dokumentácia súvisiaca s rozhodovaním riaditeľky MŠ
7. osobné spisy detí

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Elena Wittenbergerová

Dňa: 12. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:
Mgr. Elena Wittenbergerová

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:
Eva Moroviková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 22. 04. 2022 v Lehniciach:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Trnava:

Mgr. Elena Wittenbergerová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedná vedúca zamestnankyňa:

Eva Moroviková

.....

Vyjadrenie vedúcej zamestnankyne kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Eva Moroviková

.....

Stanovisko školskej inšpektorky k vyjadreniu:

Mgr. Elena Wittenbergerová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti